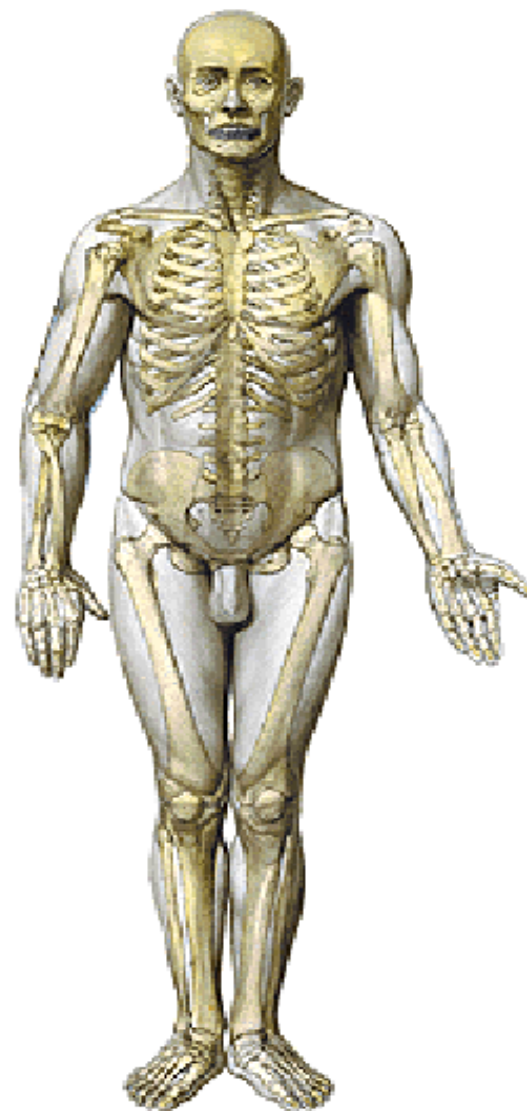
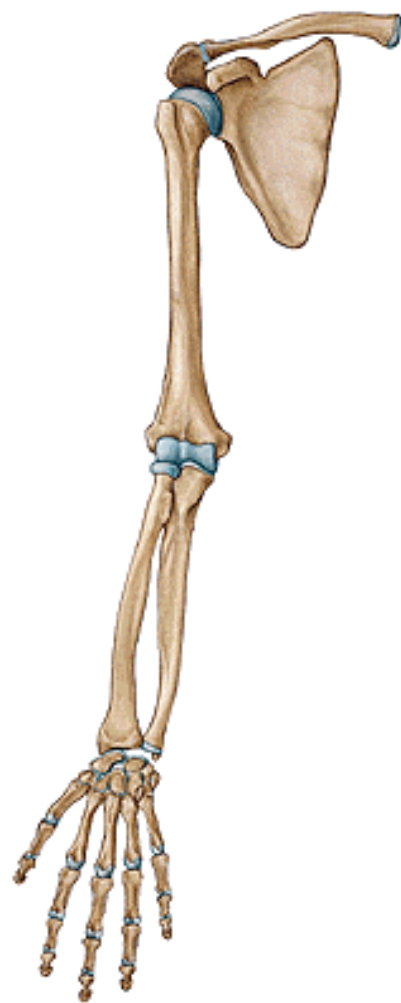

Skelet horní končetiny

Horní končetina

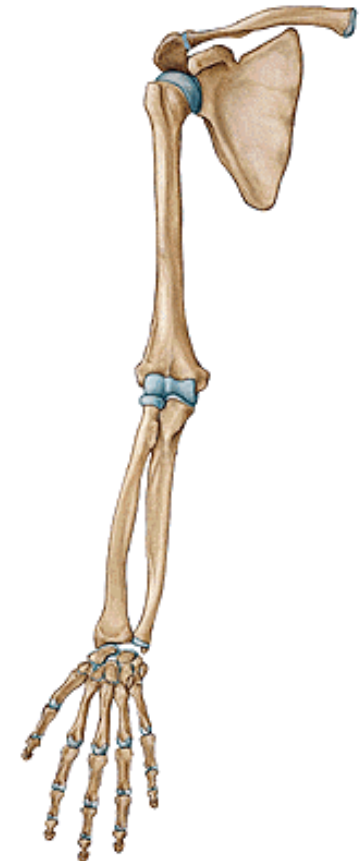
“Komunikační orgán” – spojení s okolním prostředím i s vlastním tělem

Řetězec různě pohyblivých článků (paže, předloktí, ruka)

Ramenní kloub (mimořádná pohyblivost)

Loketní kloub (teleskopická funkce)

Ruční klouby (úchopová funkce)

KOSTRA HORNÍ KONČETINY

(*ossa membri superioris*)

I. Pletenec horní končetiny

(*cingulum membri superioris*)

kost klíční – *clavicula*

lopatka – *scapula*

II. Kosti volné horní končetiny

(*ossa membri superioris liberi*)

kost pažní – *humerus*

kost vřetenní – *radius*

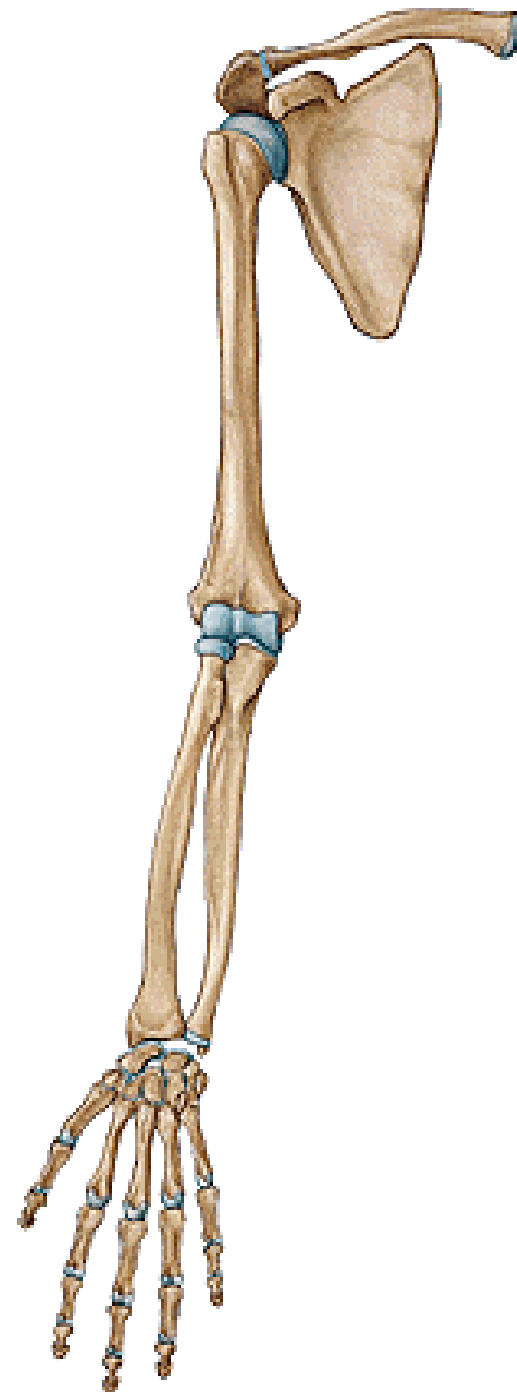
kost loketní – *ulna*

kosti zápěstní – *ossa carpi*

kosti záprstní – *ossa metacarpi*

kosti prstů ruky – *ossa digitorum manus*

(články prstů - *phalanges*)

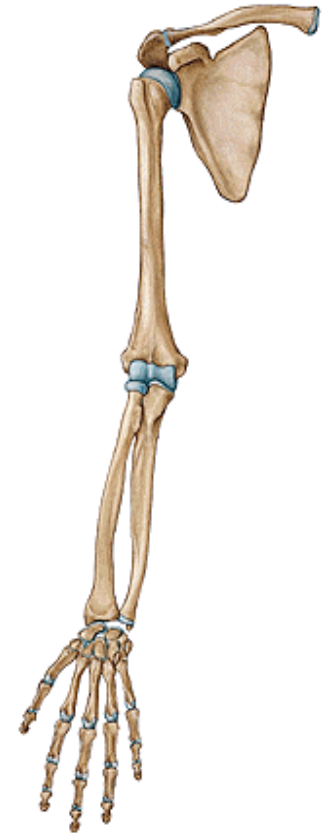
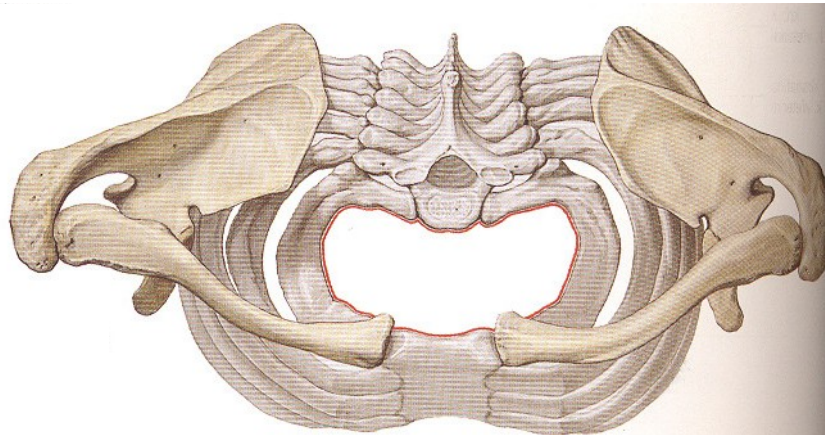

I. Pletenec horní končetiny

(cingulum membri superioris)

kost klíční – *clavicula*

lopatka – *scapula*

Pohyblivost je dána připojením pletence jediným kloubem ke skeletu hrudníku (klíční kost a sternum)

Klíční kost – *clavicula* (osifikuje endesmálně!, je to tzv.

distanční kost – zvětšuje pohyb HK, přenáší tlak a nárazy působící na HK)

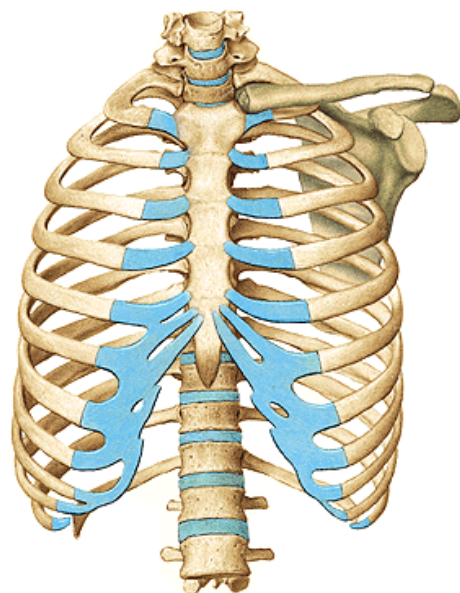

extremitas sternalis (+ *facies articularis sternalis*)

extremitas acromialis (+ *facies articularis acromialis*)

tuberositas costalis*

(*impressio ligamenti costoclavicularis*) na kaudální ploše kosti

tuberositas coracoidea*

(*tuberculum conoideum et linea trapezoidea*)

– pro úpon *lig. coracoclavulare*)

Pohled shora
(kraniální povrch)

Pohled zdola
(kaudální povrch)

Lopatka – *scapula* (slouží pro začátky a úpony svalů)

Výchozí poloha – dlaň položit na šíji

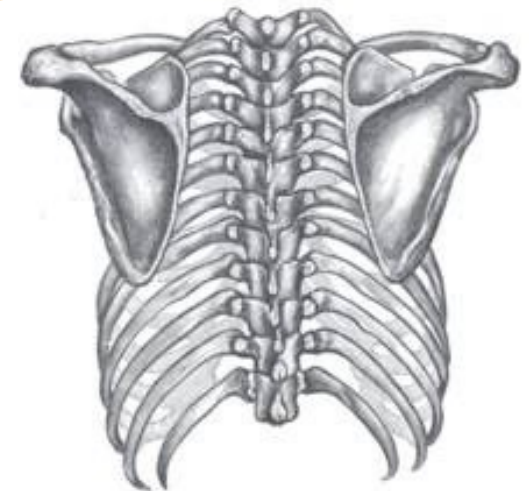
margo superior

incisura scapulae, processus coracoideus

margo medialis

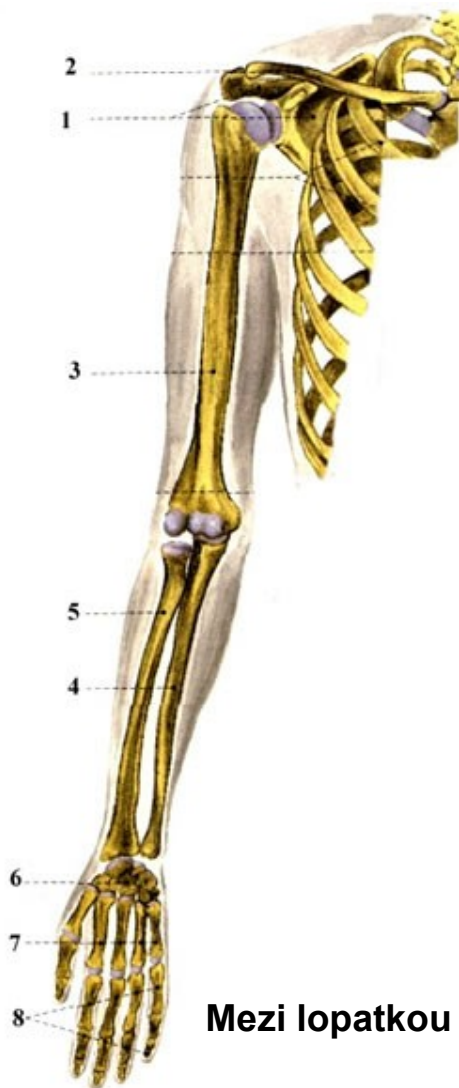
margo lateralis

angulus: superior, inferior, lateralis

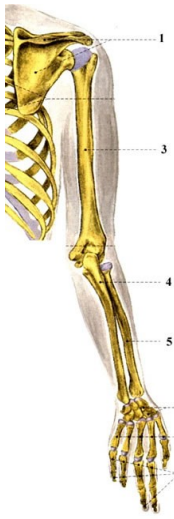

Facies costalis scapulae (*lineae musculares*)

Mezi lopatkou a hrudníkem je řídké vazivo, umožňující její klouzavé pohyby.

Facies dorsalis scapulae

spina scapulae – končí laterálně jako ***acromion*** s *facies articularis* pro klíční kost

fossa supraspinata
fossa infraspinata

Angulus lateralis

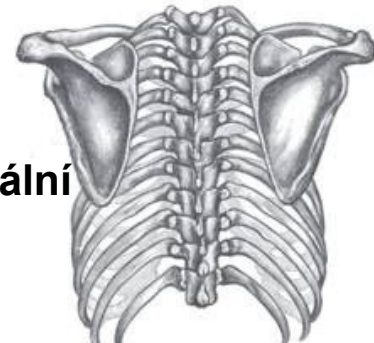
cavitas glenoidalis
tuberculum supraglenoidale
tuberculum infraglenoidale
collum scapulae

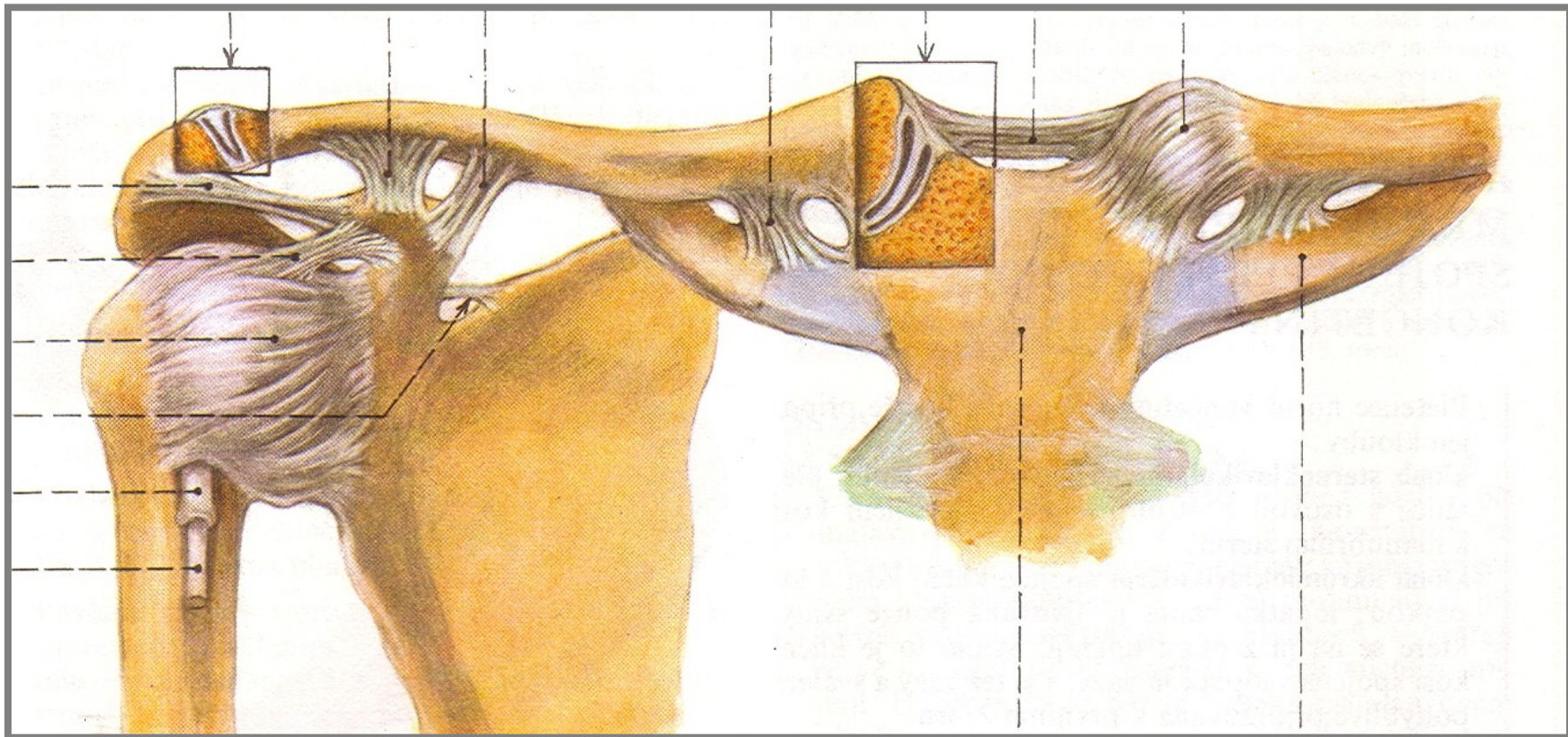
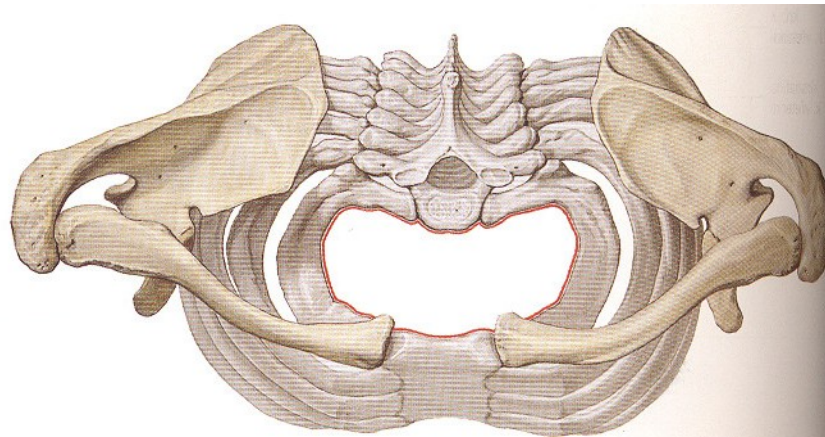
Pohled laterální

dorsální

II. Kostí volné horní končetiny

Kost pažní – *humerus*

ventrální pohled

dorsální pohled

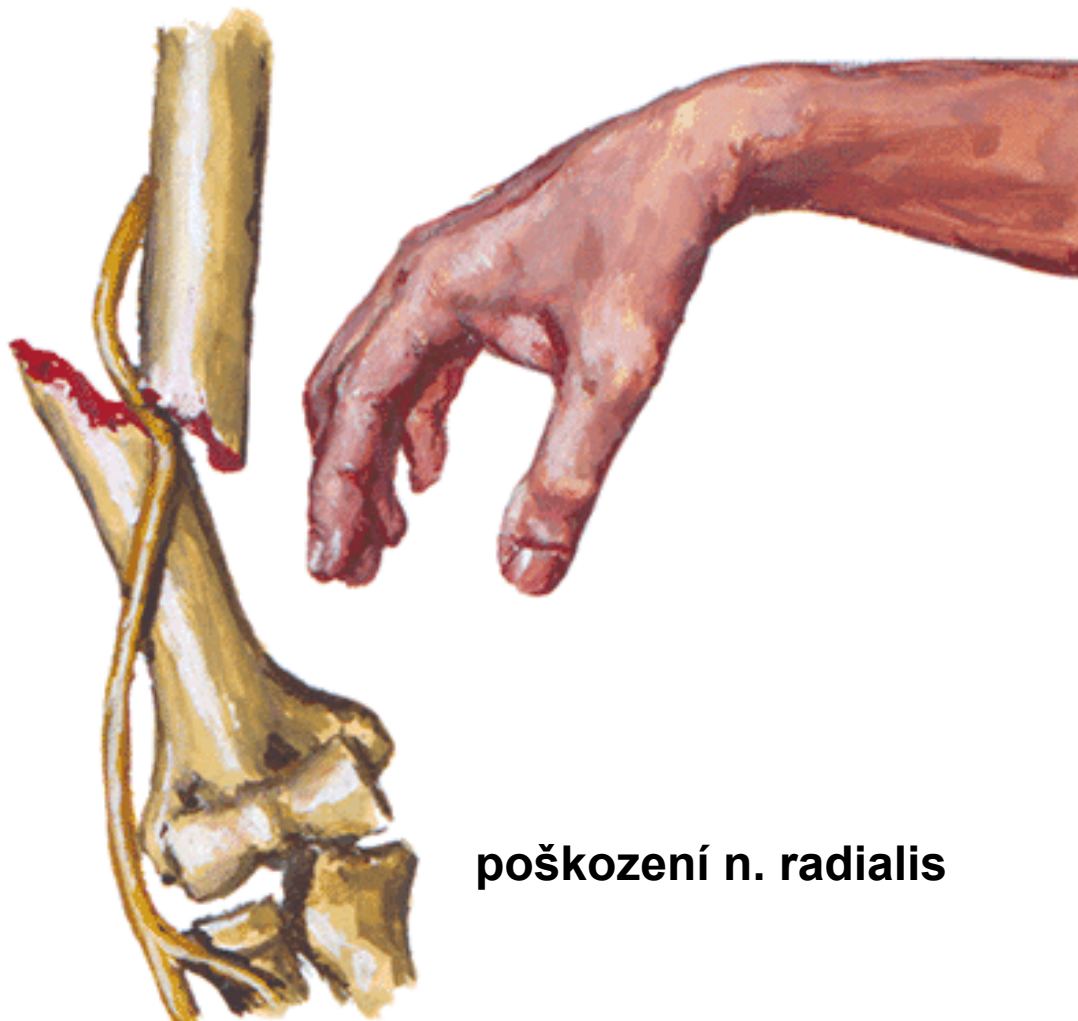
proximální konec

caput humeri, collum anatomicum, tuberculum majus et minus, crista tuberculi majoris et minoris, sulcus intertubercularis

(collum chirurgicum)

corpus (=diafýza)

*tuberositas deltoidea
sulcus nervi radialis*

poškození n. radialis

ventrální pohled

dorsální pohled

distální konec humeru

epicondylus medialis (sulcus n. ulnaris)*

epicondylus lateralis

trochlea humeri (fossa coronoidea)

capitulum humeri (fossa radialis)

fossa olecrani

Kosti předloktí

1. Vřetenní kost – *radius*

proximální konec

*caput radii (s fovea capitis radii,
circumferentia articularis)*

collum radii

corpus (diafýza)

tuberositas radii

margo interosseus

distální konec

processus styloideus radii

facies articularis carpea radii

incisura ulnaris radii

*Na dorzální straně - žlábký pro šlachy
extenzorů.*

plocha ventrální

dorsální

mediální

2. Loketní kost – *ulna*

plocha ventrální   dorsální

laterální

proximální konec

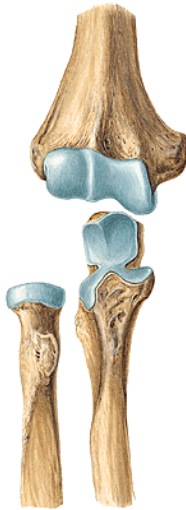
olecranon ulnae, incisura trochlearis, processus coronoideus, incisura radialis ulnae

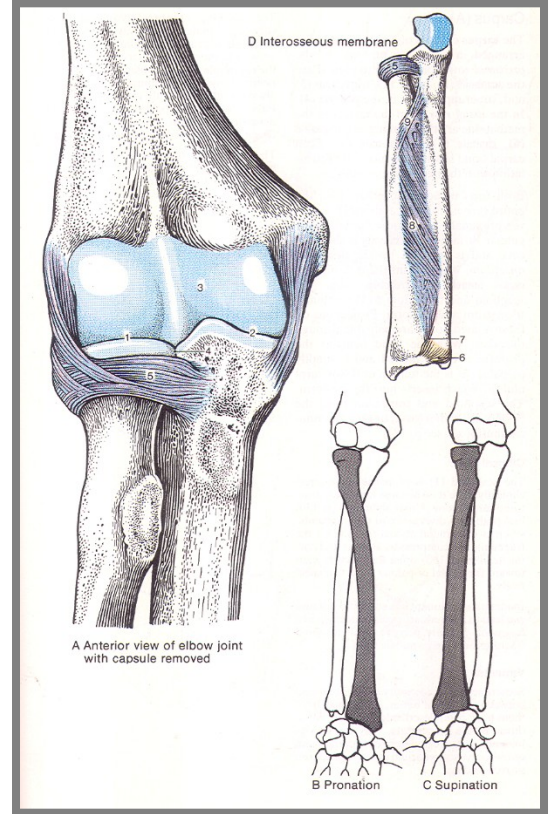
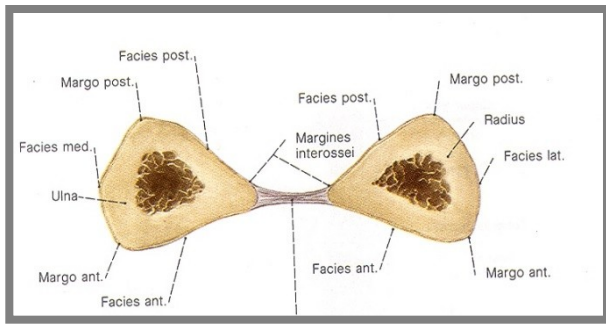
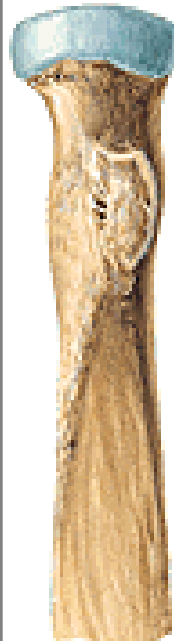
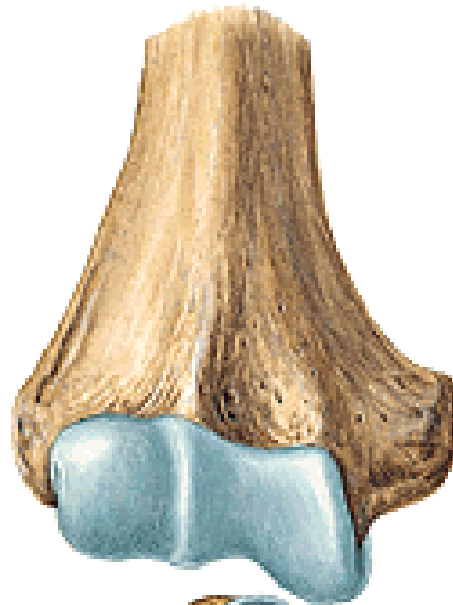
corpus (diafýza)

tuberositas ulnae, margo interosseus, crista musculi supinatoris

distální konec

caput ulnae, circumferentia articularis, processus styloideus ulnae

Kosti ruky (*ossa manus*)

I. Kosti zápěstní – *ossa carpi*

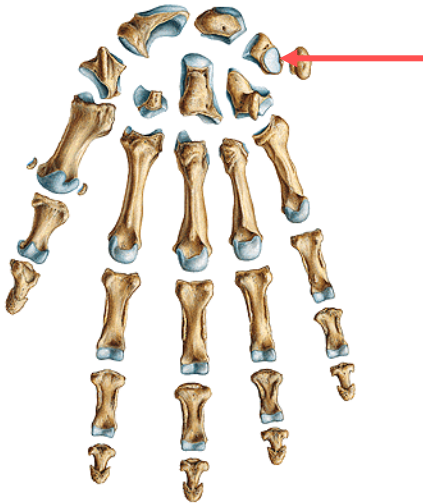
II. Kosti záprstní – *ossa metacarpi*

III. Kosti prstů ruky – *ossa digitorum manus*

(*phalanges* = články prstů)

Ad I. Zápěstní kosti – *ossa carpi* (8)

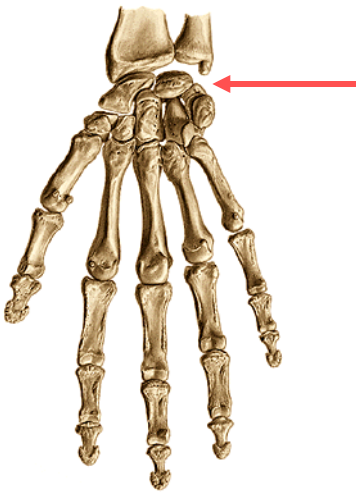
1. proximální řada (od palce):

kost lod'kovitá – *os scaphoideum* (+*tuberculum ossis scaphoidei*)

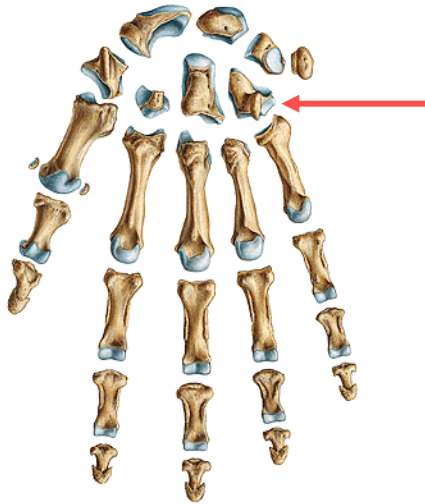
kost poloměsíčitá – *os lunatum*

kost trojhranná – *os triquetrum*

kost hráškovitá – *os pisiforme*

palmárně

Zápěstní kosti – *ossa carpi* (8)

2. distální řada (od palce):

kost mnohohranná větší – *os trapezium* (+*tuberculum ossis trapezii*)

kost mnohohranná menší – *os trapezoideum*

kost hlavatá – *os capitatum*

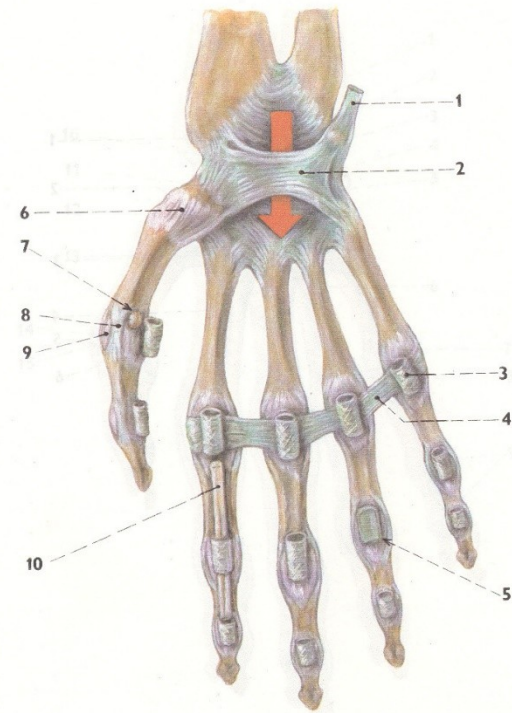
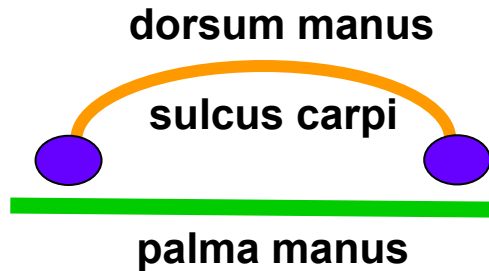
kost hákovitá – *os hamatum* (+*hamulus ossis hamati*)

palmárně

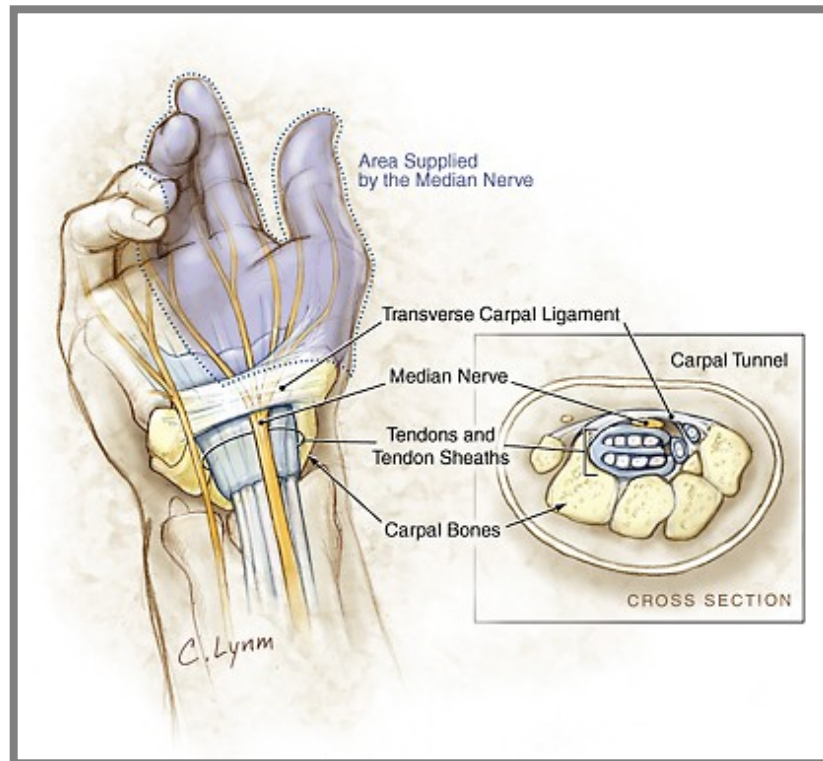

Zápěstní kosti vytvářejí oblouk konvexní dorzálně = **sulcus carpi**,
zvýrazněný pomocí
eminentia carpi radialis (*tuberculum ossis scaphoidei et trapezii*)
eminentia carpi ulnaris (*hamulus ossis hamati et os pisiforme*)

Sulcus carpi et canalis carpi

*Ligamentum carpi transversum = retinaculum flexorum
(mezi eminentia carpi radialis et ulnaris)*

Ad II. Kostí záprstní – *ossa metacarpi*

ossa metacarpi I. – V. (od palce)

basis

corpus

caput

III. metakarp má *processus styloideus*

Spojení bází metakarpů s karpálními kostmi

I. metakarp s os trapezium

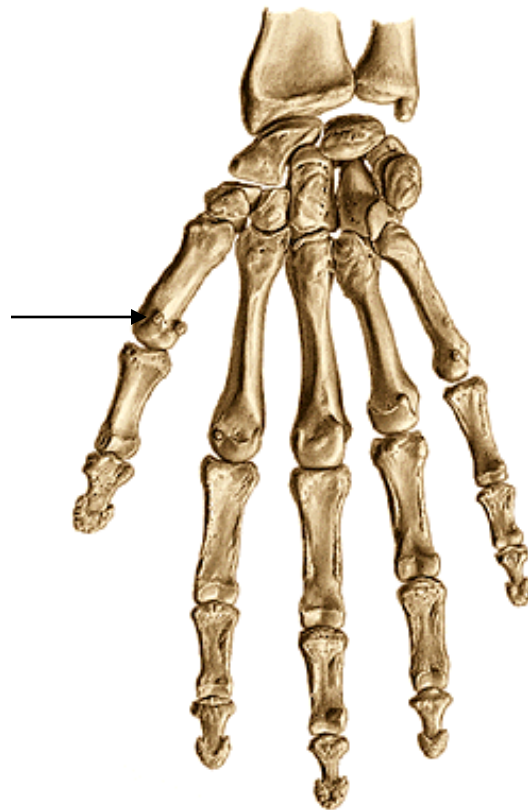
II. metakarp s os trapezium, trapezoideum a os capitatum

III. metakarp s os capitatum

IV. a V. metakarp s os hamatum

Dvě sesamkové kosti - pravidelně přítomny u metakarpofalangeálního kloubu palce

Ad III. Kosti prstů ruky – *ossa digitorum manus*

Phalanges

II. – V. prst: *phalanx proximalis, media et distalis*

I. – *phalanx proximalis et distalis*

basis

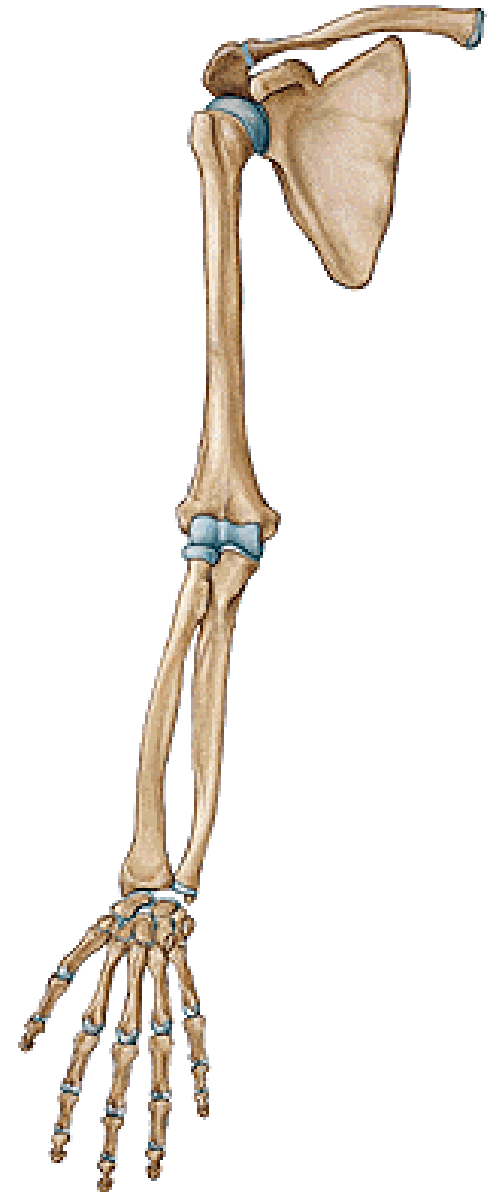
corpus

trochlea

(na distálním článku *tuberositas phalangis distalis*)

Souhrn znalostí o kostech horní končetiny

1. Funkce
2. Rozdělení
3. Kostí pletence pažního
4. Kost pažní
5. Kostí předloktí
6. Kostí ruky

KOSTI DOLNÍ KONČETINY

(ossa membri inferioris)

Kostra dolní končetiny

- **orgán opory a lokomoce**
- **robustnější kosti a silnější svaly než HK**
- **omezený rozsah pohyblivosti**
- **vertikalizace postavy – těžiště u S₂**
- **pánev tvoří s páteří funkční jednotku**
- **největší vývojové změny DK - na noze**

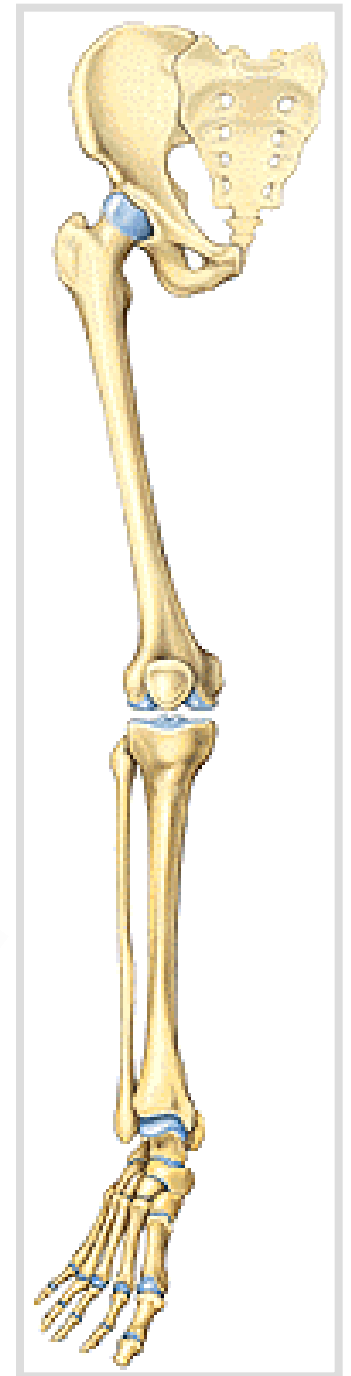
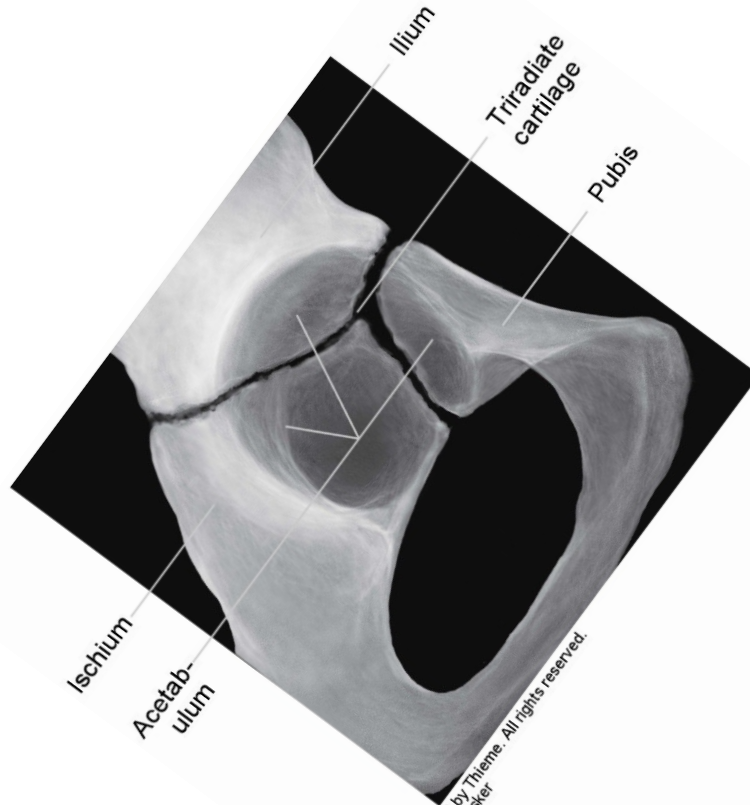

Skelet pánevního pletence

Cingulum membri inferioris

Kost pánevní – *os coxae*

(*os ilium, os ischii, os pubis*)

Skelet volné dolní končetiny

Ossa membri inferioris liberi

Stehno

Stehenní kost – *femur*

Češka – *patella*

Bérec

Holenní kost – *tibia*

Lýtková kost – *fibula*

Kostra nohy

Zánártní kosti – *ossa tarsi*

Nártní kosti – *ossa metatarsi*

Kosti prstů nohy (*ossa digitorum pedis*
– *phalanges*)

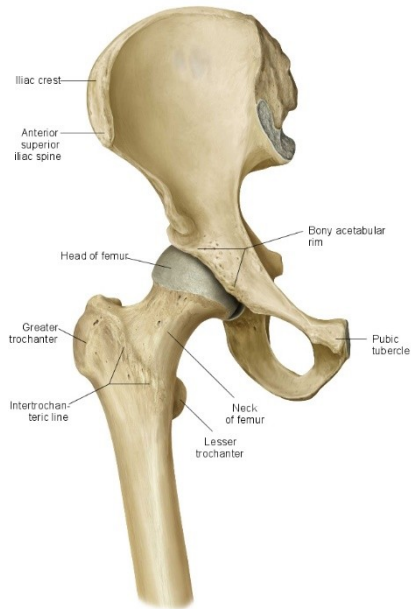

1. Skelet pletence pánevniho

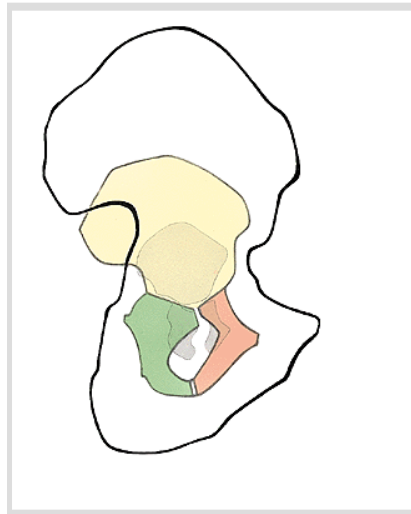
Os coxae

(os ilium, os pubis, os ischii)

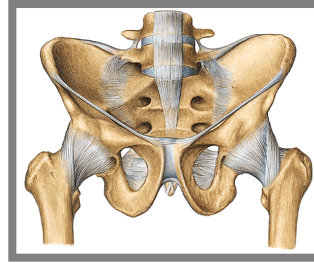
acetabulum (*facies lunata, fossa acetabuli, incisura acetabuli*)
foramen obturatum

Copyright ©2009 by Thieme. All rights reserved.
Rothstein Karl W. ed.

Os ilium (kyčelní kost)

corpus

ala (*fossa iliaca, facies auricularis, tuberositas iliaca, linea arcuata*)

crista iliaca (*labium externum, linea intermedia, labium internum*)

spina iliaca anterior superior et inferior, spina iliaca posterior superior et inferior

linea glutaee - posterior, anterior et inferior

Os ischii (sedací kost)

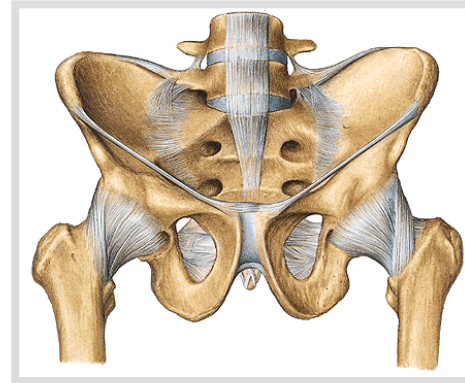
corpus

ramus ossis ischii

tuber ischiadicum

spina ischiadica

incisura ischiadica major et minor

Os pubis (stydká kost)

corpus ossis pubis

ramus superior ossis pubis

eminentia iliopubica

pecten ossis pubis

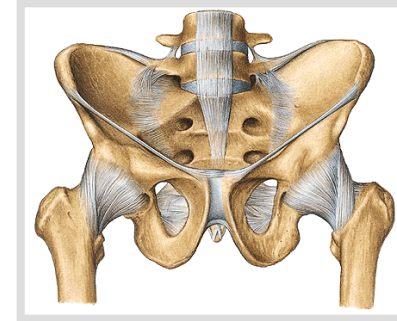
tuberculum pubicum

sulcus obturatorius

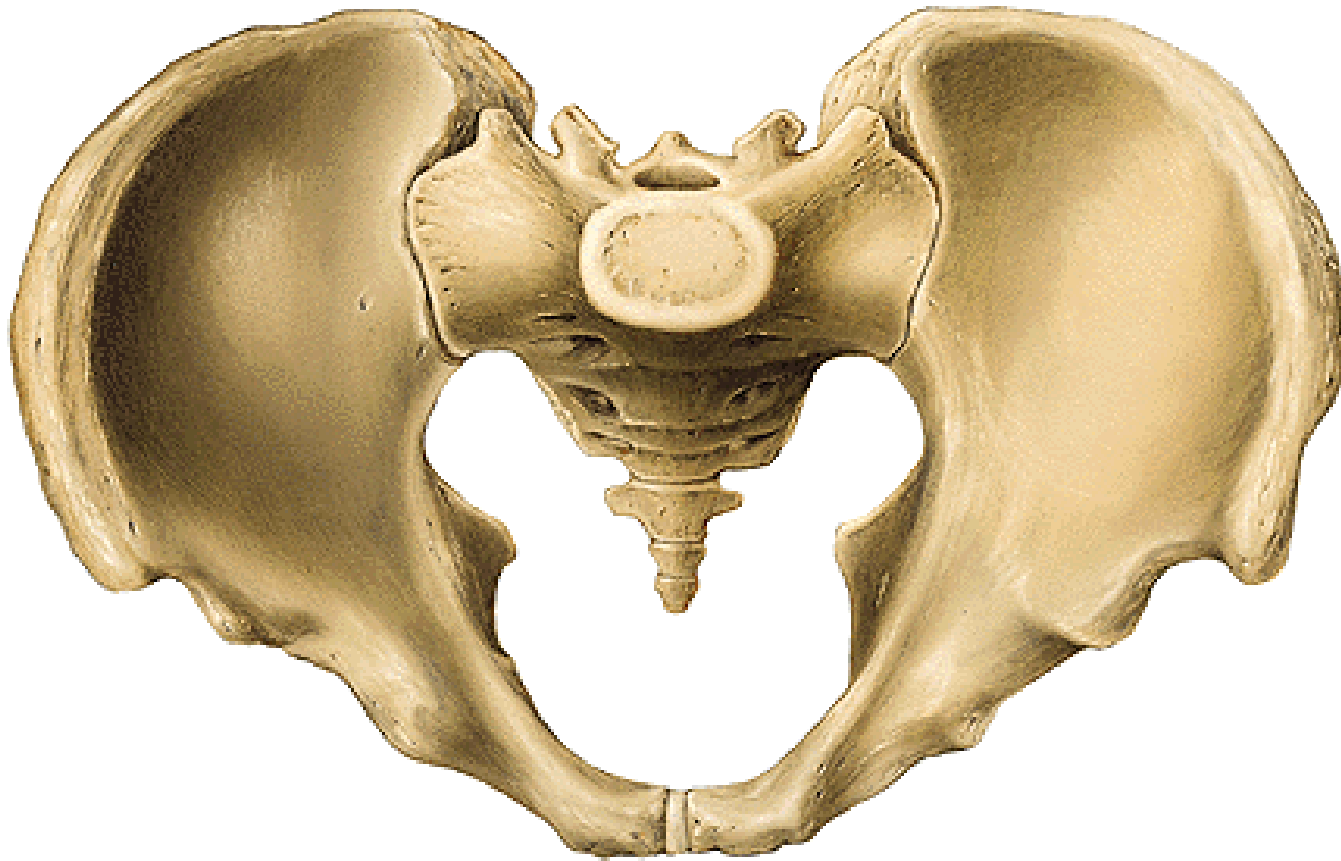
ramus inferior ossis pubis

facies symphysealis

crista phallica

Pánev (*pelvis*)

Použité obrázky byly převzaty z

Čihák, R. (1987):

Anatomie 1. Avicenum, Zdravotnické nakladatelství.

Putz, R. (2008):

Atlas of Human Anatomy Sobotta. Elsevier Books.

Keith L. Moore, Arthur F. Dalley (2005):

Clinically Oriented Anatomy. Williams and Wilkins.

Platzer, W., Kahle, W., Leonhardt H. (1992):

Locomotor system. Georg Thieme Verlag, Stuttgart, New York, 4th edition.